

Poštarina plaćena u gotovom.

Knjižnica kr. sveučilišta

Zagreb

SAVSKI LIST

God. XXV.

U Samoboru, 1. veljače 1928.

Br 3

„Samoborski List izlazi svakog 1. i 15. u mjesecu — PRETPLATA na cijelu godinu iznosi 20 D. — Inozemstvo 40 D

Uprava i uredništvo nalazi se
TRO KRALJA TOMISLAVA
(tiskara S. Šek.)

OGLASE prima uprava prema cjeniku. Za oglase, koji se više puta uvrćuju, daje se zantan popust. Rukopisi se ne vraćaju.

Inštalacije i priključci za električnu struju.

Na razne upite cijenjenog općinstva, čast nam je saopćiti slijedeće:

Inštalacije kućne (bez priključka zračnog, kabelskog i glavnog voda) može da izvede svaki koncesionirani inštalater —, ali je firma vezana propisima Gradjevske Direkcije, ugovorom i kaucijom prema općini, da sve inštalacije, na koji daje priključak, moraju tačno odgovarati u svemu postojećim propisima.

Time je firma sudgovorna za rad privatnih inštalatera i dok ne ispita svaku njihovu inštalaciju, nesmije niti može da dađe priključak na gradsku mrežu.

Može se dogoditi, da uslijed slabo izvedene kućne inštalacije, dodje do kratkog spoja, radi čega do većih šteta na mreži a i u samom generatoru.

Radi toga je dužnost firme, koja za sada izvede priključke, da u interesu same općine najstrožije pregleda inštalacije, a time i sama štiti sebe od svih eventualnosti, koje mogu nastati i radi čega joj se ne može niti ne smije zamjeriti.

Neka privatni inštalateri izvedaju inštalacije po postojećim propisima, firma će bez daljnega svaku takovu inštalaciju odobriti i dati joj priključak.

Na žalost, nekoje inštalacije, izvedene po privatnim inštalaterima zahtjevaju neke promjene ili nadopune i bez izvršenja istih firma ne daje priključak.

Mi shvaćamo takovu neugodnost za kućevlasnika i inštalatera, ali smo u pravu da branimo svoje interese, a u dužnosti materijalnoj i moralnoj da istodobno time štitimo i interese općine.

Vjekoslav Meler, Chicago:

Hrvati u Americi

Hrvatske kolonije u Chicagu.

(Nastavak).

Čikaške klaonice.

Kao što je odio za svinje uredjen, tako je isto i s odjeljenjem za ovce. U tom se odjeljenju 400 ovaca u jednom satu zakolje, a cijeli posao oko obrade janjeta traje 26 minuta. U ovom odjeljenju imade jedan ovan, koji je naročita atrakcija za cijelu tvornicu i za sve posjetnike. Poznato je, da su ovce plašljive životinje i da izdaleka čute krv. Zbog toga taj ovanj ide naprijed pred ovcama i vodi ih tako ravno pod nož. Nadimak toga ovna je Juda, i taj je Juda do danas izdao i odveo pod nož 250 000 ovaca.

Najstrašniji je odio za govoda.

Govoda bivaju tjerana dugim hodnikom do klaonice, tu se ogradjuju sve dva po dva. Kad su tako pripravljeni, dolazi ogromni crnac pred takav odio i s velikim čekićem lupi

Što se tiče brojila, odbor za elektrifikaciju donio je ovaj zaključak:

Ako privatnik ne želi da plati općini za uporabu brojila jedamput za uvijek Dinara 200 i mjesečnoga najma Din. 5 može svaki privatnik kupiti brojilo kod firme uz slijedeće uvjete:

1. da je brojilo postavljeno gdje odredi centrala,
2. da je uvijek pristupačno organima iste,
3. da isključivo organi centrale imaju pravo postavljati, skidati pročitati potrošak struje, kontrolirati njegovo ispravno i tačno funkcionisanje, kao i baždarenje bez ikakove predhodne dozvole vlasnika.

Što se tiče prigovora glede ubiranja predujma za priključak, firma traži uvijek predujam, koji odgovara prema veličini troškova priključka.

Isti predujam polaže se opć. blagajnici, a firma dobije novac tek po predloženom i odobrenom računu za priključak.

Cijene su ustanovljene cijenama gradske električne centrale u Zagrebu i iste stoje uvijek cijenjenom općinstvu na uvid, tako, da u nijednom slučaju privatnici nemožu biti oštećeni.

Uprava izgradnje električne centrale Samobor.

Glad u Hercegovini.

Crne nam vijesti dolaze dnevno iz kršne Hercegovine, da nam tamošnja braća Hrvati teško stradaju od gladi koja tamo harači. Ljetina bila je slaba, blago im postradalo zarade nikakove, a pomoći sa mjerodavne strane nema, prem da se već više puta obratiše molbama za hitnu pomoć

hespomoćnog vođa po glavi. Govedo pada onesviješteno, odlo se automatski otvara i izbaciva govedo van. Tu ga se odmah dočeka onako onesviještenog objesi, a zatim zakolje. Težak je i mučan prizor, kada se crnac namjeri na koju jaču životinju, koja ne pada od prvog udarca, već samo muklo zamuče. Gdje kad je tako potrebno i pet udaraca. No crncu se to niti najmanje ne tiče, on mirno žvače gumu za žvakanje i posve ležerno udara potreban broj udaraca kao da udara po glasoviru, a ne po živoj glavi. U opće u ovom odjeljenju vidjam gotovo sve same crnce, i tek gdje gdje po kojeg bijelog čovjeka, no ni taj u takvom odjeljenju dugo ne ostaje. Ovdje se ubija 250 govoda u satu, a sama obradba ne iznosi više nego 38 minuta.

Tvornice su tako uredjene, da specijalno ništa ne propada

jer se svaka pa i najmanja stvar iskorišćuje. Zato ovo poduzeće imade čitav niz sastavnih drugih tvornica, koje izradjuju sapun, svijeće, margarin i razne druge stvari korisne u kućanstvu. Meso i mesnate produkte raznosi onda

U svim većim i manjim mjestima Hrvatske i Slavonije započelo se sa akcijom raznih društava, osobito pak gospojinskih društva i društva Crvenoga Križa, oko sabiranja dobrovoljnih priloga, za pripomoć vrlim našim hercegovačkim Hrvatima, koji koru sa drveta trgaju i to jedu. Pa se uslijed ovih teških prilika razmah kao i silan pokret za seobu u Tursku

Hrvatski Sokol u Petrinji takodjer je u toj stvari poduzeo ljepu akciju, te je umjesto priredbe zabave i plesa ovih poklada, izdao slijedeći prodlas na svoje građanstvo: Tiho jecanje gladujućih u Hercegovini dopire do uha našega i tek po koji bolni vapaj njihov prodire kao mačem srca naša.

Samrtni krikovi njihovi ne dopuštaju „Hrv. Sokolu“, da se zabavlja i pleše, dok krv njihove krvi davi avet gladi.

I Hrvatske žene u pratnji Hrv. Sokolova običi će ovih dana čitavu Petrinju, da pokucaju na srca Vaša.

Slične su akcije poduzete i u našoj metropoli u bijelom Zagrebu.

Ni Samobor, kao jedan poznati patriotski hrvatski gradić, ne smije da se ogluši teškim vapajima braće Hercegovaca. Početak je učinjen poslije glavne skupštine našeg Obrtno radničkog društva, gdje je u tu svrhu sabrano 50 Dinara, a gosp. Lalić darovao je 10 Din. Sigurni smo, da će bilo koje naše patriotsko društvo prihvatiti nastavak ove akcije, a apeliramo na naše imućnije građanstvo, a i sve ostale da bilo makar kojim malim darom doprinesu svoj obol za ublažavanje teške ove narodne nesreće. — Eventualne daljnje priloge prima i uprava našeg lista.

7000 posebno uredjenih vagona s hladionikom po cijeloj Americi.

Klaonice su opkoljene ulicama, u kojima živi oko 75.000 samih namještenika i ljudi, koji žive direktno od klaonice. U klaonicama imade zaposlen i jedan dio naših ljudi.

Kad se čovjek nadje vani izvan ovih krvavih prizora, pričinja mu se, da je prošao jednim ogromnim krvavim razbojištem i ne želi više da mu se ista slika pojavi pred očima.

Slike.

Kako smo u početku zabilježili u ovom lijepom i opširnom dijelu g. Melera imade 148 raznih slika, koje nam predočuju zaslužne muževne na polju političkog, kulturnog i humanitarnog rada među našim doseljenicima u Americi. Zatim pjevačka i Sokolska društva, te razna poduzeća.

Na prvom je mjestu slika „My Mother“ (moja majka), djelo Ivana Meštrovića izloženo u Art Institutu u Chicagu.

Iza predgovora slika je mladog agilnog i marnog kulturnog radnika i pisca ove knjige g. Vjekoslava Melera. Zatim snimke grada

„Pripomoćnica“.

Upisivanje u novo kolo (VII.) započelo je dne 1. prosinca 1927. te se je do sada upisalo oko 150 članova sa nedjeljnim ulošcima sa blizu 2500 Dinara.

U srijedu dne 18. pr. mj. sazvana je bila glavna skupština, koja bijaše dobro posjećena po članovima „Pripomoćnice“ koji se dosada upisaše. Skupštinu je otvorio kao privremeni predsjednik Slavko Šek, koji je razložio i potrebu ove važne institucije, pogotovu za malog obrtnika, trgovca i posjednika.

Za tim se prešlo na izbor novog upravnog odbora te su izabrani: predsjednikom Slavko Šek, podpredsjednikom Stjepan Fresl ml., ravnateljem zavoda Branko Mihelić, blagajnikom Viktor Matota

Povjerenicima izabrani su: Janko Biščan, Ivan Biščan, Mijo Novak, Mjo Tunjko, Stjepan Turovec, Fran Kompare, Mato Hodnik, Ignac Stiplošek, Albin Kalin, Milan Ceraaj, Dragutin Plečko, Mijo Prčić.

U revizionalni odbor birani su: Stjepan Šoić, Jovan Špalji Milan Gjikandjić.

Nakon toga zaključila je glavna skupština da rok kola ostane kao i dosele 3 i pol godine

Sa tjednim uplatama započeti će se u nedjelju dne 5. veljače od 9—12 sati prije podne. Taj dan se imade položiti i upisnina onih, koji ovu nisu odmah kod upisa učesnice uplatili. — Isto se tako toga dana primaju i upisi novih članova.

Podjelivanje hipotekarnih zajmova po državnoj hip. banci.

Kako se već sa više strana zainteresovalo naše gradjanstvo za hipotekarne zajmove koje daje državna hipotekarna banka, donosimo ovdje kratku uputu za potraživaocima ovakvih zajmova:

Državna Hipotekarna Banka daje zajmove 1. na zemljišta sa zgradama od tvrdog

Chicaga iz raznih dijelova, od njegovog začetka u godini 1803. pa do danas. Razni neboderi, crkve, kupališta, Instituti, čekaonica na kolodvoru, Sokolski i pjevački domovi, slike raznih glazbenika. Posebno pak je poglavlje posvećeno jednom od najistaknutijih američkih Hrvata dr. Anti Biankiniju. Slike hrvatskih boksača itd.

Medju ovim raznim slikama imade i samoboraca i samoborki te iseljenika iz našeg kotara, koje donosimo sa komentarom, koji je pod slikama zabilježen:

Alojs Pauše, prvi predsjednik hrvatskog pjevačkog društva „Zora“.

Franjo Zornjak, rodio se u Samoboru 1888., gdje je svršio pučku školu te izučio brijački zanat. Mnogo je radio u samoborskom „Hrv. Sokolu“, poslije u Karlovcu, Zagrebu i Ljubljani. God. 1907. stalno se nastanio u Chicagu. God. 1908. stupio ovdje u „Hrv. Sokol“ gdje djeluje do danas. Od utemeljenja „Hrv. Sokolske župe Tomislav“ starješinom je ove župe, a danas je tajnikom „Jugoslavenske Sokolske župe“ u Chicagu. Pisao je mnogo u novine o hrvatskom Sokolstvu, i izdao nekoliko godišta „Sokol kalendara“, prvim je bio urednikom „Jugosl. Sokolskog vijesnika“. Osim toga djeluje i u drugim ovdšnjim hrv. kulturnim društvima.

(Nastavit će se).

materijala, na utvrđenoj regulacionoj liniji i to samo u gradovima i trgovištima; 2. na poljoprivredna zemljišta: oranice, livade, vinograde, voćnjake, zabrane, vrtove i slično, računajući samo vrijednost čiste zemlje. Pojedini djelovi ovih poljoprivrednih zemljišta na koje se želi uzeti zajam, ne mogu biti manji od jednog hektara.

Zajmove daje na zalogu predmeta, najviše do polovine njihove vrednosti i to sa intabulacijom (hipotekom) samo na prvomjesto. Rok zajma ne može biti duži od trideset i dve godine, no kraći može biti. Zajam ne može biti manji od 10.000 Din na nekretnine po selima i 25.000 Din na nekretnine u gradovima i trgovištima.

Zgrade, na koje se želi uzeti zajam, moraju biti osigurane protiv požara kod kojega društva za osiguranje, koje je steklo pravo da može vršiti te poslove u našoj državi.

Zajam se traži naručitim **štampanim prijavama**, na koje se lepi taksena marka od 20 Din.

U ovoj prijavi zajmotražilac ima da navede ove podatke: 1. ime i prezime, 2. zanimanje, 3. mjesto stanovanja (tačno i izbliže označeno): 4. visinu potrebnog zajma i u koju se svrhu zajam traži; 5. vreme na koje se traži zajam.

Sa prijavom za zajam zajmotražilac dužen je podneti ove isprave:

1. potpuni gruntovni izvadak; 2. uverenje, koliki je prihod od imanja, koje se želi založiti, plaćen porez za posljednjih pet godina, odnosno ako je imanje poljoprivredno zemljište, u koji je razred za plaćanje poreza specificirano, po parcelama uvršteno. O zgradama koje još ne postoje punih pet godina, podnosi se uverenje samo za ono vrijeme, za koje postoje. Za zgrade, koje su oproštene od poreza u vremenu, kada se traži zajam, podnosi se uverenje o tome oslobodjenju od poreza; 3. uverenje da je plaćen porez za posljednje četveromesečje.

Uz prijavu podnosi zajmotražilac naknadu troškova oko procene imanja i to prema skrižaljci, koja se nalazi na prvoj strani prijave dole.

Osim ovih isprava mora se priložiti Kad se traži zajam na zgrade,

1. detaljan plan glavnih i sporednih zgrada (presek, temelj, lasada i svi spratovi), izradjen u običajnim razmerama od stručnog lica (arhitekta ili inženjera) 2. policu osiguravajućeg društva, kod kojega je zgrada osigurana za slučaj požara; 3. priznanicu osiguravajućeg društva, da je uplaćena posljednja premija.

Kad se traži zajam na zemljište poljoprivredno i to od strane zemljoradnika:

1. situacioni plan dotičnog zemljišta, izradjen od stručnih lica (inženjera ili zemljomjera) 2. uverenje općine o utvrđenoj regulacionoj liniji, koja prolazi pored zemljišta, na koje se traži zajam

Svi planovi treba da su izradjeni na prozračnom platnu ili t. zv. „pauspapiru“.

Dokaže li se, da je zajmotražilac podnesao krive dokumente ili naveo krive podatke da Državnu Hip. Banku zavede u bludnju, to se takove prijave ne će ni uzimati u rješavanje, nego će se zajmotražioca bez ikakvog obzira odbiti i slučaj dostaviti nadležnim vlastima na postupak.

Za mo'be zadruga ili maloletnika treba osim gore navedenih podataka i isprava da prileži odobrenje u smislu propisa zadružnog zakona odnosno nadzorstvenih vlasti.

Prijave se imadu upravljati na glavnu filijalu Državne Hipotekarne Banke u Zagrebu koja će posebnim oglasima obznaniti, gdje se mogu štampati prijave da nabave.

(Nastavit će se)

Domaće vijesti.

† Marcel pl. Frigan

vlastelin na Bistracu umro je dne 18. o. mj. u 55 godini nakon kratke ali teške bolesti.

Pokojnik posvetio se je posvema svojem gospodarstvu koje je uzorno vodio i racionalno provadjao. Bio je uvelike poštivan u svim slojevima Samobora kao i okolišnih sela. Osobito je volio seljački svijet, koga je u svakoj potrebi pomagao i materijalno i sa dobrim savjetima. Veliku pažnju i nježnu ljubav posvetio je svojoj dobroj majci.

Marcel pl. Frigan polazio je srednju školu i visoku poljoprivrednu školu u Beču. Za vrijeme svjetskog rata služio je kao rezervni časnik kod ulana.

Sprovod bio mu je dne 20. pr. mj. kome je prisustvovalo brojno naše gradjanstvo, kao i mnogi znanci iz Zagreba, Vojno-veteransko društvo bana Jelačića iz Samobora, Dobrov. vatrogasno društvo iz Bregane, izaslanstvo tvrnice štapova baruna Allnocha iz Bregane, te okolišno seljaštvo.

Pokojniku neka je lahka zemlja, a teško rastiženoj porodici naše iskreno saučestje!

Hrvatski prosvjetni klub „Samobor“ u Chicagu

priposlao je i ove godine novčanu potporu četvorici naših siromaha, koji si bilo radi starosti bilo radi bolesti i nemoći ne mogu da zaraduju svagdanji h jebac; naime: Janku Golešiću, Tereziji Žganc, Josipi Levak i udovici Redi-Snažni, svakomu po 250 Din. Ovaj dobrotvorni rad naših dragih zemljaka zaslužuje posebnu pohvalu s tim više, kad se zna, da i oni sami ne obiluju, pa ipak od svoga teškim radom skucanog siromaštva otkidaju dijelak, da pomognu još bjednijima. Bog im platio!

Koncert „Jeke“

Za koncert „Jeke“, koji će se održavati 12. veljače vlada u gradjanstvu veliki interes. Zbor „Jeke“ pripravlja se, da što bolje istupi. Na programu su birane zborne skladbe. Bit će i tombula i bulet. Za ples angažovan je orkestar „Hrvatskog Sokola“. Koncert će se održavati u prosvjetnom, kulturnom tjednu u čast biskupa Štrossmajera.

Unapredjenje

Odlukom Ministra Prosvjete unapredjen je u 4. grupu II. kategorije Antun Denik, stalni učitelj u Lugu

Vjenčanje

U ponedjeljak dne 30. pr. mj. vjenčao se je u kapelici sv. Mihalja g. Ojuro Noršić, sin pokojnog Mije Noršića tkalca i posjednika, sa gđicom. Dragicom Herceg, kcerkom Janka Hercega, obrtnika i posjednika. — Vjenčanje obavio je veleč. g. Juraj Kocijanić, župnik u Odri. — Bilo sretno!

Dar trgovišnom muzeju.

Gosp. Kuntarić Rudolf, činovnik kod kot. oblasti položio je u upravi našeg lista 7 kom. raznog starog novca za osnivati se imajući trgovišni muzej.

Za nabavu zvona kapelice sv. Mihalja.

Prigodom kolinja kod g. Franje Tkalčića, ml. gostioničara sabrano je za zvono crkvice sv. Mihalja, a na polica g. Antuna Hercega 100 D.

U svatovima g. Ojuro Noršića sa gđicom Dragicom Herceg sabrano je 255 Dinara.

Milodari za kapelu sv. Mihalja

Za popravak kapele sv. Mihalja darovali su: Gabro Medved 25 D; Juro Kunić 25 D;

Hanibal pl. Praunsperger 100 D; Franjo Kuhar 20 D; Dragutin Fresl 25 D; Antun Bišćan 50 D; Mihalj Tomše 3 D; Mijo Golešić 3 D; Rozalija Nežić iz Karlovca 10 D; N. N. 10 D; N. N. 10 D; (Sabrao g. Juraj Kunić). Stjepan Šaban 10 D; Slavko Šek 10 D; Juraj Jurčić 50 D; Mijo Noršić, trgovac 50 D; (Sabrao g. Mijo Noršić). Janko Gundić 10 D; Franjo Škrlec 10 D; Ivan Juratović 5 D; Mijo Tunjko 10 D; Antun Laušin 5 D; Magdalena Laušin 5 D; Stjepan Tunjko 10 D; Dane Ličina 5 D; N. N. 2 D; N. N. 2 D; J. Levak 2 D; (Sabrao g. Janko Gundić). Ukupno sabrano 467 Dinara. župni ured izrazuje toplu hvalu i sabiračima i darovateljima i moli, župljane da priteknu u pomoć darovima, da se lijepa i stara ova kapela dostojno popravi. U ljetu bi došao na red krov tornja i izolacija crkve od vlage kopanjem rigola.

Zaručeni.

Gosp. Kurt Schneider, upravitelj tvornice «Chromos» u Samoboru, zaručio se je sa gđicom Anicom Šaban, činovnicom kod «Samoborke» d. d. kćerkom vrijednog našeg obrtnika g. Petra Šabana.

G. Slavko Kralj, trgovac u Bjelovaru sa gđicom Zoricom Petrić, kćerkom posjednika g. Aleksandra Petrića

G. Josip Kranjčec, pekarski obrtnik u Zagrebu sa gđicom Vericom Mihelić, kćerkom gostioničara i mesara g. Josipa Mihelića.

G. Franjo Kazić, trgovac, sa gđicom Terezijom Šnidaršić, kćerkom obrtnika g. Antuna Šnidaršića.

Na Svijećnicu dne 2 veljače

priredjuje staro i poznato naše Vojno-Veteransko društvo bana Jelačića svoj obilgani Krabuljni ples s tombolom. — I ovo se društvo temelji na humanitarnoj osnovi t. j. podupiranju bolesnih i nemoćnih članova, pa će ga sigurno naše građansko prigradom ovog plesa poduprijeti darovima za tombolu i počastiti svojim posjetom.

Glavna skupština Obrtno radničkog društva «Napredak»

U nedjelju dne 22. o. mj. održana je redovita godišnja glavna skupština ovoga društva, kojoj je prisustvovao lijep broj članova.

Izveštaji predsjednika Šeka, tajnika Franje Kuhara ml. blagajnika Ivana Kirina te revizionalnog odbora gg. Mije Noršića i Franje Juratovića primljeni su jednoglasno na znanje i odobreni.

Nakon što je upravnom odboru izdana odrješnica, izabran je slijedeći novi upravni odbor: predsjednik S. Šek, potpredsjednik Mato Hodnik, tajnik Franjo Kuhar ml. blagajnik Ivan Kirin, zastavnik Ivan Mažić odbornicima: Petar Šaban, Bišćan Janko, Kuhar Fr. st. Fresl Drago, Bišćan Ivan Medved Franjo, Mažić Janko, Tunjko Mijo. Revizionalni odbor: Mijo Noršić i Franjo Juratović.

Za liječničke posjete dotično ordinaciju te lijekove izdano je prošlo godine D 4500 —. Kod iskaza uplata članskih doprinosa opaža se, da su neki članovi u znatnim zaostacima pa je skupština zahtijevala, da se odbor strogo drži pravila, pa ovako nemarne članove briše.

Predsjednik zahvaljuje članstvu na brojnom oduševljenju, te zaključuje sjednicu. Prisutni su zapjevali «Lijepu Našu». — Iza skupštine razvile se ugodna zabavica.

Za školstvo dobijaju

darovali su nadalje: g. Mato Hodnik 3 kg. riža, Glavni odbor Podmlatka Crvenoga Križa u Beogradu poslao je 4 zamota korinskoga suhog groždja.

Ples Obrtno-radničkog društva Napredak

koji se održavao 15. prošlog mjeseca bio je vrlo lijepo posjećen po svim slojevima našega građanstva, koje je tako opet pokazalo svoje simpatije prema ovom humanom društvu. Ples otvorio je predsjednik Šek sa milost. gospodjom Ankicom Budicky, zamjenicom kume barjaka. Zabava bijaše vrlo animirana uz vrsnu glazbu orkestra «Hrvatskog Sokola» pod ravnanjem g. Kolara. — Odbor ovoga društva najtoplije hvali cijeni građanstvu kao i članovima na darovima za šaljivu tombolu, napose pak hvala tvornici štapova g. baruna Allnocha, koji svakom zgomom naša društva obilno daruje, kao i onima koji su dali bilo kakovu preplatu.

Okružni ured za osiguranje radnika u Zagrebu.

Saopćuje nam slijedeće: Naredbom ministra socijalne politike od 6. XII. 1917. dokida se danom 1. siječnja 1928. 6. nadničkih razreda, te će od tog dana postojati samo 12 nadničkih razreda, a ne više 18.

Prema tome svi namještenici dosadašnjih I. do uključivo VII. nadn. razreda, dakle sa zaradom dnevnom do najviše Din. 8, tjednom do Din. 48. — mjesečnom do Din. 200 — i godišnjom do Din. 2 400 spadaju u novi I. nadnički razred.

Dosadašnji VIII. nadnički razred pretvara se u II, IX. u III. i t. d. sa istom visinom zarade i istim propisom prinosa kao i do sada.

Preuvrštenje ovih nadničkih razreda obavio je ured sa danom 1. siječnja 1928.

Gg. poslodavci, koji imaju dosadašnje tablice za izračunavanje prinosa, mogu se sa istima i dalje služiti tako, da prvih 6 nadn. razreda križaju, i ostale počevši od VII. nad. razreda dalje označe sa rednim brojem I., VIII. sa II. i t. d.

Ona gg. poslodavci, koja takovih tablica nemaju moći će si nabaviti nove tablice, na uredskoj blagajni (Preradovićeve ulica 42. prizemno, desno) za vrijeme uredovnih sati.

Pokladna kronika.

2. veljače. Krabuljni ples sa tombolom Vojno Veteranskog društva bana Jelačića u Pensionu «Lavica». Početak u 8 sati. Ulaznina 8 Din. po osobi.

12. veljače. Koncert s plesom hrv. pjevačkog društva «Jeke» u Pensionu «Lavica». Početak u 8 sati. Ulaznina 8 Dinara. po osobi.

21. veljače na pokladni utorak «Reduta» Hrvatskog Sokola u Pensionu «Lavica» Početak u 8 sati. Ulaznina 8 Din. po osobi.

Dobrovoljno Vatrogasno društvo u Rudama

priredjuje u nedjelju dne 9. II. 1928. u prostorijama gostione Štengl zabavu sa plesom i lukom sreće. — Čisti je prihod namijenjen za nabavu vatrogasnih sprava. Početak u 3 sata poslije podne.

Umrli u župi Samobor

od 1.—31. I. 1928.

Dora Pavlin r. Mahović, selj. 70 g. Vrhovčak. — Nada Spehnik, dijete, 8 mj. Samobor. — Franca Novosalec r. Vrančić, selj. 44 g. Domaslovac. — Mato Orgos, selj. 77 g. Mali Vrančić. — Pavica Matašić, dijete 11 mjes. Samobor. — Marcel pl. Prigan, vlastelin, 55 g. Bistrac. — Franjo Šimunčić, ubog, 83 g. Samobor. — Anastazija Župančić, dijete, 2 g. M. Rakovica. — Magda Vrbanić r. Hribar, selj. 38 g. Klokočevac. — Juraj Jazbinski, dijete, 4 mjes. M. Jazbina. — Penka Horvat, dijete, 1 mj. Ordanjci.

Društvene vijesti.

Glavna skupština «Hrvatskog Sokola» održavati će se dne 5. veljače u 2 sata poslije podne u Sokolani.

Dnevni red: 1. Pozdrav podstaroste 2. izvještaj tajnika, blagajnika, vodje i pročelnika lanfane. 3. Prijedlozi i eventualije. 4. Izbor novog odbora.

U slučaju premlenog broja članova održaje se skupština za 1 sat kasnije bez obzira na broj prisutnih članova.

Glavna skupština Pučke čitaonice i knjižnice u Samoboru

održavati će se dne 2. veljače u 2 sata poslije podne u društvenim prostorijama.

Dnevni red. 1. Pozdrav predsjednika, 2. Izvještaj tajnika, blagajnika, knjižničara i revizionalnog odbora, 3. Izbor novog odbora, 4. Prijedlozi i eventualije.

U slučaju premlenog broja članova, održaje se skupština za 1 sat kasnije bez obzira na broj prisutnih članova.

Odbor.

Zahvala

Upravni odbor podružnice Hrv. kršć. socijala zahvaljuje svima koji darovaše preplate darove za tombolu, te onima koji svojim radom pomogohu kod priredjivanja, kao i g. Milanu Turovcu koji je vrsno rukovodio plesom tako da je zabava sa zadovoljstvom odbora i građanstva dobro uspjela. Odbor.

Podružnica Hrv. kršć. socijala

održaje sutra t. j. 2. veljače u 2 sata po podne svoju XVIII. glavnu godišnju skupštinu u društvenoj prostoriji Draga br. 2.

Pozivaju se članovi i članice da na skupštinu u što većem broju dodju, da se ista može održati.

U slučaju da nije prisutan dovoljan broj članova, zakazuje se skupština za 1 sat kasnije bez razlike na broj članova.

Odbor.

Gospodarstvo.

O jalovim svinjama

Istraživanja Tandlera i Grossa, a naročito istraživanja američkoga zoologa Lilliea pokazala su, da jalove krave (t. j. krave sa zakržljanim spolnim organima i zakržljanim vimenima, koje izgledaju poput vola) postanu tako, da se razvijaju u zajednici s jednim embrionom muškoga spola. Ako se naime kod krave razvijaju slučajno istodobno dva embriona, dakle blizanci, od kojih je jedan muškoga, a drugi ženskoga spola, to kod ovog ženskoga embriona zakržljaju ženske osobine. Embrionalne opne blizanca srastu se naime, pa u njima dolazi do komunikacije krvnih sudova tako, da krvlju prolaze i hormoni iz jednoga embriona u drugi. Muška spolna žlijezda počinje da izlučuje hormone prije, nego ženska, pa tako hormoni muškoga embriona utječu na tijelo ženskoga embriona, dok još tamo nema hormona ženske spolne žlijezde. Stoga ovi muški hormoni ometaju razvitak ženskih osobina u ženskome embrionu, pa se embrio ne može potpuno da razvije u jedno žensko biće, nego u jalovče (jalovicu).

Slične prilike mogao je nedavno ustanoviti američki zoolog W. Hughes kod svinje (Biological Bull., knj. LII. sv. 2.). On je ispitivao gravidne materice svinja i u 8 slučajeva pronašao je blizance, kod kojih su krvni sudovi komunicirali. U svakome slučaju, gdje su blizanci bili različitoga spola, pokazalo se, da je ženski zametak imao zakržljale spolne žlijezde i da su se izvodaci cijevi spolnoga aparata počele da razvijaju u muškome smislu. Tako zvana Müllerova cijev, iz koje nastaje u normalnom razvitku materica, bila je kod svih ovih ženskih embriona u stanju degeneracije. Ova zanimljivi nalaz svakako utvrđuje ispravnost Lillie-ove teorije o postanku jalovica. Z. «Priroda».

„Opća tehnička poslovnica“

odsjek za kućne instalacije

izvadjaju sve kućne instalacije, kao i priključke prema ugovoru sa općinom, iz prvoklasnog materijala t. j. kabela i žica od tvornice Cartswerk, Köln, a drugi materijal od Bergmanovih i Simensovih tvornica.

Cijene priključka prema cijenama za grebačke munjare, a instalacija po najnižim tržišnim cijenama

Ima na skladištu izbor rasvjetnih tjelesa, električnih aparata, i žarulje, koje prodaje sa tvorničkim jamstvom.

Onaj koji naruči instalaciju kod Centrale, ima prednost da radi sa našom firmom instalaciju i priključak, te ima mogućnost obročnog otplaćivanja.

Stojeći u obavezi prema Trgovišnom Poglavarstvu, dajemo time najveću garanciju mušterijama u pogledu materijala i izvedbe instalacije.

Uprava izgradnje
ELEKTRIČNE CENTRALE

Dobrovoljna dražba.

Dne 5. veljače u 2 sata po podne prodat će se dobrovoljno, na licu mjesta v nograd Jelenščak vlastnost Franje Kompareta u Samoboru.

Uz snižene cijene

prodajem svu manufakturnu robu radi napuštanja dućana.

E. Wutt

NOVA PEKARNA.

Čast mi je sl. općinstvu javiti, da sam uredio novu pekarnu u kući gdje A. Sulyok u Perkovčevoj ulici br. 24' gdje ću izradjivati dobro domaće i luxusno pecivo. Preporučujuć se sl. općinstvu za što brojnije narudžbe bilježim

Velešovanjem
Josip Miketić
pekar

Svaki napradan gospodar
da poviši prirod svojih usjeva, upotrebljava

UMJETNA GNOJIVA

koja daju sigurnu povišicu prirada

SUPERFOSFAT u odličnoj kvaliteti, pa ČILSKU SANEV SULFAT, VAPNENI DUŠIK te smjesu KAS nudi uz najpovoljnije cijene

„**FOSFAT**“ D. D.

za promet i trgovinu UMJETNIM GNOJIVIMA.

Mažuranićev trg 4

ZAGREB

Telefon 18 39

Zastupstvo i prodaja za Samobor i okolicu kod

ANTUNA CIZLA, u Samoboru.

Sve upute i brošure o uporabi umjetnih gnojiva besplatno!

Prava i najbolja

Samobor. muštarda

(Gorušica)

dobiva se od najpoznatije i najstarije samoborske radnje

Katarine Tonsetić

Samobor, Starogradska ulica br. 55.

Kovački ugljen

najbolje kvalitete

engleske proveniencije, prispio u većoj količini. Dobiva se sa skladišta u lančarni M. Pavlica, Gornji kraj uz cijenu od 80 Din. po 100 kg., pa se preporuča p. n. bravarskim i kovačkim obrtnicima, da se koriste ovom prilikom

GOSTIONA

FRANJO TKALČIĆ

(prije Ivan Budi.)

DNEVNO SVJEZI ZAJUTRAK.

Najbolja Samoborska i Plješivička vina od godine 1924.

Svaki dan svježe pivo na čaše.

Svake nedjelje na ražnju janjci i odojci.

Preporuča se

Franjo Tkalčić

gostioničar

Gradjevni materijal

i to: cementni crijep, blokovi za gradnju kuća, staja, šupa, cementne cijevi sa ograncima i zavojima, daske, grede, cementa itd. za gradnje najjeftinije kod

„**Samoborke**“ d. d. Samobor
(preko puta kolodvora)

Prva Samoborska gypsarna

M. pl. Praunsperger

SAMOBOR, Starogradska ulica br. 27.

ZAGREB, Prilaz Đ. D. br. 6. I.

GYPS iz vlastitog rova kemičkom analizom pronađen kao izvanredno dobro umjetno gnojivo, te nagradjeno na Gospodarskoj izložbi u Zagrebu god. 1891. sa velikom srebrenom kolajnom.

Preporuča se svim gospodarima.